

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési di-
jak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felölős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és iaptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Községi takarékpénztár.

Minden ország gazdasági életének fokmérője a benne működő pénzügyintézetek prosperitása.

Ferde feltevésekre vall, hogy a bankok csak ott boldogulnak, hol a lakosság szorult anyagi helyzetben van. Nem a kisemberek, a máról holnapra élő egzisztenciák, de a kereskedelem, ipar és forgalom mozgató erői veszik igénybe a mobil tőkét olyan mérvben, hogy abból haszon háramolhat úgy a hitelzőre, mint a hitelt élvezőkre.

Speciel a takarékpénztárak hivatása két célnek szolgálni: a lakosság takarékosági hajlamát fejleszteni és kisebb mérvű hitelgényeit kielégíteni. Es minél erősebb valamely pénzügyintézet iránt a bizalom, minél erősebb alapokra van fektetve annak egzisztenciája, minél nagyobb és könnyebben mozgatható tőkék felett rendelkezik, annál jobban meg tud felelni feladatának és annál nagyobb szolgáltatásokat tehet a gazdasági élet felélesztésének.

Igaz ugyan, hogy a XIX. század második felében gombamódrára elszaporodott takarékpénztárak nagyon messze elérték eredeti céljaiktól: a közcélok és humanitárius feladatok szolgálatától és tisztára spekulatív vállalatokká alakultak át. És ha a külföldön még meg is tartották közérdekeket is szolgáló jellegeiket az újabb időkben is, de hazai takarékpénztáraink tisztára üzleti álláspontra helyezkedtek és egyedüli célul tekintik befektetett tőkéknek minél nagyobb arányú kamatoztatását. Az a fötörékvésük, hogy az év lezárásakor a mutatkozó nyereség lehetőleg meghaladja az előző év eredményét és e törekvéseik elérésében sokszor még az etnikai vagy morális tekintetek sem képeznek rájuk nézve korlátokat. A náluk elhelyezett tőkék után a lehető legalacsonyabb kamatot fizetik, míg a nyújtott hitelt olyan magas százalék mellett bocsátják rendelkezésre, aminőt az uzoratorvény korlátozó feltételei csak megengednek. És nem elég még a hitel után szedett kamat nagysága, de tetézik azt különféle címeken szedett mellékjárulékokkal, mint kezelési költség, információk díja stb.

Hazánkban egyedül a brassói takarékpénztár tartotta meg egész

ezideig humanitárius jellegét és közcélokot szolgáló feladatát, amennyiben részvényei után az időszerű kamatokon kívül semmi néven nevezendő osztalékot nem fizet és évi tiszta nyereségét tartalékok képzésére és jótékonycélokra fordítja.

Nem lévén azonban célunk a takarékpénztárak fejlődéséről, térfoglalásáról és közgazdasági hatásáról történelmi értekezésbe bocsátkozni, csak csupán annyit említünk fel, hogy a hitelgénynek ellátásából mindjobban kiszorulnak az egyéni vállalkozások is helyet adnak a közkereseti vagy részvénytársaságoknak.

Külföldi példák után indulva, hazánkban is megindult a mozgalom, hatósági, városi vagy községi tulajdonban álló pénzügyintézetek útján látni el a hitelt keresők szükségleteit. Az a cél vezette a kezdeményezőket, hogy az esetleg mutatkozó nyereség a hatóság pénztárát gyarapítsa, az adózó polgárság terheit csökkentse és közcélok, humanitárius intézmények létesítését tegye lehetővé. Persze az is számot kellett vetni, hogy az esetleges veszteségek terheit is viselni kell.

Az eddig működő városi és községi takarékpénztárak üzleti eredménye azonban amellől bizonyítanak, hogy nemcsak veszteségek nem merültek fel, de igenis szépen meghozták azok a befektetett tőkéknek kamatait.

Ez idő szerint az országban összesen 12 községi jellegű takarékpénztár működik, még pedig: Bégaszentgyörgyön, Fiumében, Eödesen, Hajduböszörményben, Karcagon, Katalinfalván, Kisujszálláson, Nagykörösiön, Nagybányán, Pinkafőn és Tiszaszentimrén. Tehát hat nagyobb népességű városban és négykisközségben.

Ennek a 9 községi takarékpénztárnak van összesen 2,678,859 kor. alaptőkéje, míg tartaléktőkéjük 390,699 koronát tesz ki. 1905. évi nyereségük volt 325,362 kor., vagyis alaptőkéjüknek 14%-át hozták meg. Ha azonban a tartaléktőkéket is számításba vesszük, úgy a nyereség az üzleti tőke 13%-ának felel meg.

Nézzük azonban az egyes intézetek eredményét.

1. Bégaszentgyörgy. Torontál vm. 2165 szerb és német lakos.

Községi takarékpénztár. Alakult 1884-ben. Alaptőkéje 80.000 kor., tartaléktőkéje 18.696 kor. Betétek összege 272.159 kor. Nyeresége 3208. kor. 4%. A takarékpénztár csakis községi vagy környékbeli lakosnak nyújt kölcsönt. Kamatláb betétnél 5-5½%, kölcsönnél 7½-8%. A nyereség felosztására nézve úgy intézkedik az alapszabály, hogy abból 10% a tartalé-

lékalapra addig, még az a 20,000 koronát el nem éri, kisebb rész a hivatalnokok és igazgatóság tiszteletdíjára, a többi a községi pénztárba folyik be. Van könyvelő, pénztáros és ellenőr.

2. Fiume, 38,985 lakos.

Községi takarékpénztár. Alakult 1859-ben. Alaptőkéje 1,729,159 kor. Tartaléktőkéje 190,496 kor. Betétek összege 20,027,049 kor. Nyereség 164,994 kor. 9½%. Kamatláb betétnél 3½%. Jelzálognál 5% és 1% törlesztés. A nyereségből 5% a tartalékalapra és a többi a városi pénztárba. Van vezérigazgató, 2 pénztáros, 1 könyvelő, 2 irodatiszt és egy gyakornok. Kiadásai között 23.881 kor., tiszti fizetésekre, 16,446 kor., kezelési költség.

3. Hajduböszörmény r. t. város. Hajdu vm. 25,070 lakos.

Városi takarékpénztár. Alakult 1868-ban. Alaptőkéje 100.000 kor. Tartalék tőkéje 26,147 kor. Betétek összege 1,905,884 kor. Nyeresége 42.790 kor. 4½%. Kamatláb betétnél 3½-4%. Kölcsönnél 5%-7%. Jelzálognál 6-7% és félévénként 10% törlesztés. Alaptőkéje a közbirtokosság tulajdonát képezett államkölcsön-kötvények elárúsításából folyt be. A nyereségből ½ a városé, ½ a jótékonycélokra az utolsó ¼-ből 40% a tartalékalapra, 60% pedig új városháza építésére fordítatik. Van főkönyvelő, könyvelő, pénztáros, és jogtanácsos-titkár. Kiadások között, tiszti fizetés 12,954 kor., kezelési költség 3689 korona.

4. Karcag r. t. város J-Nk.-Szónok vm. 20,896 lakos.

Városi takarékpénztár. Alakult 1904-ben. Alaptőke 200,000 kor. Tartaléktőke 276 kor. Betétek összege 674,828 kor. Nyeresége 20,301 kor. 10%. Kamatláb betétnél 3½-4½%. Kölcsönnél 7%. jelzálogkölcsönnél 10-50 évig 6-4½%. A tőkét a város adta. A jövedelemből először 4½% levonandó és a városnak átadandó. Van főkönyvelő, könyvelő és pénztáros.

5. Katalinfalva, Torontál vm, 2392 német lakos.

Községi takarékpénztár. Alakult 1839-ben. Alaptőkéje 80.000 kor. Tartaléktőkéje 4904 kor. Betétek összege 90,367 kor. Nyeresége 5108 kor. 6½%. Kamatláb betétnél 4-5%. Kölcsönnél 7%, jelzálognál 8%. Az alaptőkét a község adta. Először 81,933 frt, melyből képviselői határozat folytán 41,933 frtot leirtak. Nyereségből 10% a tartalékalapra, a többi a községi pénztárba jön. Van jogtanácsos, könyvelő pénztáros.

6. Kisujszállás r. t. J-Nk.-Szolnok vm. 13,856 lakos.

Városi takarékpénztár. Alakult 1892-ben Alaptőkéje 213,300 kor. Tartaléktőkéje 46.463 kor. Betétek összege 1,884,384 kor. Nyeresége 33,652 kor. 15½%. Kamatláb betétnél 4½-5%, kölcsönnél 6-7½%, jelzálognál 10 évi törlesztésre 6%. Alaptőkét a város adta. Eredetileg 56,650 frt. és később emeltetett fel. Nyereségből tartalékra 2147 kor. nyugdíjalapra 870 kor. jutalékokra 4573 kor. jótékonycélra 14,153 kor. alaptőke kamataira 11,878 kor. Kiadásai közt tiszti fizetés 10,645 kor. Kezelési költség 35,42 kor. Van jogtanácsos, vezérigazgató, főkönyvelő, könyvelő, pénztáros, gyakornok.

7. Nagykőrös r. t. város, Pest-P.-S-Kk. vm. 26,638 lakos.

Községi takarékpénztár. Alakult 1859-ben. Alaptőkéje 200,000 kor. Tartaléktőkéje 43,349 kor. Betétek összege 4,488,942 kor. Nyeresége 72,358 kor. 36%. Kamatláb betétnél 4%, kölcsönnél 5—7% 30—50 évi ammortizációnál 6%. Alakulásakor a város 10,000 frt. betáblázott birtokára 1866-ban átadott a város 100,000 frnyi inségkölcsön-kötvényt azzal, hogy a kölcsönt a pénztár fizesse ki. 1884-ig összegyűlt a tőke egészen és a tartalék egyrésze. A nyereség a város által használtatik fel. Van vezérigazgató, pénztáros, főkönyvelő, könyvelő, segédkönyvvezető.

8. Puskafő község. Vas vm. 2844 német lakossal.

Községi takarékpénztár. Alakult 1872-ben Alaptőkéje 60,000 kor. Tartalék tőkéje 45,368 kor. Betétek összege 2,606,917 kor. Nyeresége 29,311 kor. 4%. Kamatláb betétnél 4—4½%, kölcsönnél 7%, jelzálognál 10—13 éve 5½—6 százalék. Kézizálognál 5—5½ százalék. Az alaptőkét a község adta, a nyereség is az övé. Közgyűlésen szavaz minden háztulajdonos. Van igazgató, aligazgató, pénztáros könyvelő.

9. Tiszaszentimre község. J.-Nk-Szólnok vm. 3122 magyar lakos.

Községi takarékpénztár. Alakult 1900-ban. Alap tőkéje 16,400 kor. Tartalék tőkéje 15,000 kor. Betétek összege 481,508 kor. Nyeresége 13,640 kor 85%. A község tulajdona.

Bégaszentgyörgyön, Katalinfalván és Tiszaszentimrén a községi takarékpénztáron kívül nincs más intézet.

Fiumében van még 5 hatalmas pénzügyintézet összesen 5,720,000 kor. alaptőkével. Nyereségük volt 1905-ben 465,248 kor., amely összeg megfelel az alaptőke 9%-os kamatozásának. Van azonkívül még 2 budapesti pénzügyintézetnek fiókjai, melyeknek sem tőkéje, sem nyeresége külön ki nem mutatható.

Hajduböszörményben van a városi takarékpénztáron kívül még két pénzügyintézet. Egyik 600,000 koronás alaptőkéje után 6½ százalékos, a másik 200,000 koronás alaptőkéje után 6%-os osztalékot fizetett 1905-ben.

Karcag élénk közgazdasági és fejlett kereskedelmi viszonyai mellett bizonyít, hogy a városi takarékpénztáron kívül van még 3 pénzügyintézet, az elsőnek 100,000 koronás alaptőkéje után volt 18% a másodiknak 150,000 koronás alaptőkéje után 8%, míg a harmadiknak 100,000 koronás alaptőkéje után 9%-os osztaléka.

Kisujszálláson van még egy részvénytársasági takarékpénztár 280,000 kor. alaptőkével és 7½%-ot fizetett ki részvényként.

Nagykőrösön a városi takarékpénztáron kívül van egy népbank részvénytársaság 600,000 kor. alaptőkével és 1905 végén 12½%-os osztalékot kaptak a részvényesek,

Végül Puskafőn, ebben a kis német községben, a községi takarékpénztáron kívül fennáll még egy részvénytársasági takarékpénztár is, amely 120,000 kor. tőkéje után osztalékul 7%-ot fizetett részvényként.

Ismertettük a fentebbi adatokat. Ismertettük azért, hogy rámutassunk jövedelmezőségükre és feltétlenül megbízhatóságukra és egyszerűségeikre, hogy arra is rámutassunk, hogy működésük mennyire összefér a részvénytársasági alapon

szervezett intézetek általános irányával. Fennállásukkal távolról sem veszélyeztetik az utóbiak eredményes működését.

Nem állítjuk, hogy elért eredményeikkel nem csökkentették a részvénytársasági alapon szervezettek jövedelmét, de nem annyira egyetlenegy esetben sem, hogy a kamathozadékok a rendes időszériu percentuáción alul maradt volna, vagy hogy pláne egzisztenciájuk alapját veszélyeztették volna.

De ha speciell a helyi viszonyokat vesszük is figyelembe, még akkor is, azaz csakis akkor egész határozottan merjük állítani, hogy a községi takarékpénztárnak itt is meg van a létjogosultsága. A napról-napra fokozódó hiteligenyek, a fejlődő ipari és kereskedelmi viszonyokkal lépést tartott az itt működő pénzügyintézetek emelkedő üzleti forgalma és elért eredménye is.

A községi takarékpénztárak üzletükre kiterjed a banküzletek minden ágára. Es ez csak a dolog természetében rejlik. Nagyon, vagy tévedésben lenne ugyanis az, ki — mert községi pénzekről van szó — a pénztár ügyeinek vezetését, finánciális ügyeinek lebonyolítását a hivatalos szemüvegen keresztül nézné és minden aprólékoskosságot a hatósági eljárás reteráján engedne csak keresztül. Halva született intézmény lenne így is kár lenne létesítésére akár egy lépést is tenni.

Betétek kamatoztatását, váltók leszámítását, engedélyezését, jelzálog és annuitásos kölcsönök megakár a kézzizálog-üzleteket is fel kell vennie működése körébe. Ha vezetésében a modern üzleti szellem, a minden eshetőséggel számot tevő szakértelemmel párosult rátermettség fog érvényesülni, fellállításával a községegy igen fontos és tekintélyes jövedelmi forrásra tesz szert.

A felsőbb hatóságok egyidőben igen mostoha szemmel tekintettek a községi takarékpénztárak működésére és alakulásuk elé mindenféle akadályokat gördítettek. Mi sem bizonyítja a feltevésünket jobban, mint hogy e században még csak kettő, a múlt század utolsó tizedébe pedig csak egy községi pénzügyintézet alakult. De reményünk van, hogy a jelenlegi kormány a községi jövedelmek fokozását célzó eme elsőrendű fontossággal bíró intézmények létesítését legjobb akarattal fogja előmozdítani, legalább erre volt a belügyminiszternek a székesfőváros tanácsához intézett és e hó 4-én

kelt leírata mellyel a több mint tíz év óta vajudó községi takarékpénztár ügyét végre dűlőre vitte. A leirat érdemi része így hangzik:

„Múlt évi január hó 31-én tartott bizottsági közgyűlésben elhatározta a székesfőváros közönsége, hogy a közigazgatás szerveitől függetlenül vezetendő takarékpénztári üzletet létesít, azt „Budapest székesfőváros községi takarékpénztára“ néven a kereskedelmi cégek jegyzékébe bevezeteti, érte a felelősséget egész vagyonával az összes jövedelmeivel elvállalja, az üzleti felesleget — megfelelő tartalékalap létesítésén felül — községi közcélokra fordítja, de egyuttal a kidolgozandó üzletszabályzatban az intézet emberbaráti jellegének és szociális hivatásának kellő kifejezését kívánja, mihez képest a szolgálatban kellő figyelem lesz fordítandó az alsó rétegek hiteligenyeinek kielítésére és olyan intézmények létesítésére, melyek a józan és törekvő kisiparosok és munkások boldogulását elősegíthetik és őket az elszegényedéstől megóvják. Egyuttal kimondotta a közgyűlés, az intézet által vásárlandó papírok csakis magyar értékpapírok lehetnek. Minthogy a szóban levő határozat szerint a székesfőváros közönsége a községi takarékpénztár létesítésével oly közgazdasági, emberbaráti és szociális célokat óhajt szolgálni, melyek gondozását részemről is kívánatosnak és fontosnak tartom, s mint-hogy egy rendeltetésen alapuló intézmény létesítését — a kétség kívül fenforgó anyagi kockázat dacára — elvileg kizárni nem akarom, a székesfőváros közönségének idézett közgyűlési határozatát ezennel jóváhagyom.“

Kézzel fogható példák meggyőzőnek. Hivatalos adatok bizonyítanak. És mikor mi ezeket okulásul felsoroltuk, eleget is tettünk kötelességünknek.

UJDONSÁGOK.

— **Helyettesítés.** Az igazságügyi miniszter Curry Richárd járásbíró Chamilla Antal helyettesítésére Csongrádra rendelte ki. Mint értesülünk Chamilla Antal járásbíró Csongrádról magát helyettesíteni kéri.

— **A villanyvilágítás ügye.** Villanyvilágításunk megvalósításainak már misem áll utjában. A szerelések készen állnak, csak az elhelyezést várják. Csak egy a baj, hogy a munkálatokat eddig még meg nem kezdték. A miniszteriumnak szakértőjét várják, hogy a helyszíni tervrajzot felvegyék s a jegyzőkönyvet aláírják. Illetékes helyen már négy hónapja kérték a szakértő kiküldését, de a miniszteriumban azt úgy látszik nem találják

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint-hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárterekben — Ára tvegenként 4 — korona

sürgősnek. Pedig öt-hat hét alatt már lehetne villannyal világítani.

— **Vásár.** Nyári vásárunk f. hó 22-én és 23-án fog megtartatni. 22-én az állatvásár, melyre a sertésen kívül minden állat felhajtható. 23-án pedig a kirakodóvásár.

— **Jönnek a színészek.** B. Polgár Béla színigazgató f. hó 11-én kezdi meg jól szervezett társulatával előadásait a népkerti szinkörben. Első előadásával a „Varrázkeringő” operett kerül bemutatásra. Bérelni lehet Jenőffy Jenő titkárnál.

— **Értesítés** cím alatt 111 névalírással kereskedők, iparosok és egyéb foglalkozásuak értesítik Csongrád hitelt élvező közönségét, hogy az új végrehajtási törvény miatt összes eddig kint levő követeléseiket lejártaknak tekintik, miért is azoknak nyolc napon belül való kiegyenlítését kéri. Tehát az adósoknak fizetni kell, mert ellenesetben jön a per. Egyébiránt a tisztelt 111 hitelező jövőre sem zárkózik el attól, hogy hitelt nyújtson mindazoknak, kik hitelre érdemesek és megbízhatóságuknál fogva, addig is hitelt élveztek. Azután a harmadik pont alatt tudomására hozzák Csongrád város nagydíjű közönségének, hogy egy tudakozódó intézetet fognak létesíteni, melynek útján egymásnak tudomására jutják mindazon adósok neveit, kik adósságaik törlesztését pontosan nem teljesítik vagy azt megtagadják. Ha ez nem a szegény adósok kipellengérezése, akkor nem tudjuk, hogy micsoda. Hitelt pedig ezután csak arra érdemeseknek adnak. Hiszen eddig sem volt kényszer a hitelnyújtás. A kereskedelem és ipar alapját eddig is a legmesszebb menő hitelnyújtás képezte. Ezután is az lesz. A fogyasztók és másnévű adós alanyi helyzetben levők okossan tennék, ha akkor vásárolnának, ha készpénzzel fizethetnek, mert bizony ez régi dolog, hogy az adósságot meg kell fizetni. Szokják mindenki takarékosra, ne csináljon luxus kiadásokat hitelbe, mert hogy akkor neve bele kerül a „tudakozó intézetbe” az több, mint bizonyos.

— **Erélyes szolgabíró.** Folyó hó 7-én tartatott meg Szőke Sándor szolgabíró előtt piacrendészeti kihágás miatt bejelentett kofák tárgyalása. Mint örömmel vesszük a hirt a szolgabíró ur a bejelentett kofákat mind meg bírságolta, persze kezdetben csak csekélyebb pénzbírságra ítélte őket, de reméljük a jövőben mindig szigorubban fog ítélkezni a kofák tulkapásain. Régen kellett volna.

— **Iparos bál.** A csongrádi általános ipartestület augusztus hó 15-én saját házában Farkas Balázs zenekara közreműködése mellett zártkörű bucsu-bálat rendez. Belépti díj személyenként 1 korona 40 fillér.

— **Zsiráfketrec helyett viztorony.** Zsiráfketrec cím alatt annak idején lapunkban megemlékeztünk arról a modern technikát csúffá tevő alkútmányról melylyel egy érdekcsoport az elemi iskola udvarán furt ártezi kut vizének leszökésére alkalmazott. Ezzel a nem dicséretes alkotással teljesen sikerült a szép nagy udvart rendeltetési céljától megfosztani. Most miután a kut vizét a városházához és a szentesi körúti lakosokhoz is bevezetik, a zsiráfketrec helyett viztoronyt szándékoznak felállítani. Itt lenne tehát az alkalom, hogy az eddigi hibát jóvá téve, a viztoronyt ne az iskolaudvar közepén, hanem egyik sarkában állítsák fel.

— **Tűzek a tanyán.** F. hó 5-én Lantos János tanyáján a gyermekek a takarmány

kazal alján játszottak és így valószínű hogy azoknak vigyázatlanságából a takarmány leégett. Biztosítva volt. F. hó 7-én Perce Sebes tanyáján az istálló állítólag gyújtogatásból leégett.

— **Ut agyagolás.** Mióta L. Tóth István a bíró a nemzeti színre festet kapun belül friss mozgalom észlelhető. Már a korai órákban össze gyűl a jegyzői szobákban az igy nevezett előjáróság tanácskozásra, miként szokott történi katonai gyakorlatok előtt a „besprechung”. És ha úgy vesszük, nem is rossz dolog ez Hadd lássa a bíró, kinek milyen eszméi vannak, melyeket a város érdekében hasznosítani lehetne. Hélyes. Nem kell véka alá rejtetni a tudomány. Ki vele! Aztán csak meg kell valósítani. Legutóbb a szőlők közötti utak kiagyagolásra képezte a tanácskozás tárgyát. Csongrád gazdasági életének egyik legéletbe vágóbb kérdéséről volt szó. A gyümölcs és borkereskedés intenzívebbé vételéről csak egy gondoskodhatunk, ha a főbb közlekedő utakat a szőlők között kiagyagoljuk. Félő, mivel ily lényeges ügyről van szó, az utagyagolásból nem lesz semmi.

— **A husvizsgálat új rendje.** Augusztus elsején teljesen új rend lép életbe a fogyasztásra szánt vágó állatok s azok husának a közfogyasztása előtt történi szakértői vizsgálata tárgyában. A rendeltetés az összes illetékes hatóságok megkapták, már a szigorú ellenőrzéséről is gondoskodás történt. Így is azonban arra számítanak, hogy bizonyos időnek keli eltelni, míg az újításokat tartalmazó rendelet, csak a vizsgálat hozzáértők kinevezéséig is, minden részletben pontosan végrehajtható és érvényesíthető lesz.

— **A regruták bevonulása.** A hadügyminisztérium az általános helyőrség változás alkalmából a következőket mondta el: Az 1906-ban sorozott magyar honoságu legénység, ha a regruták bevonulása folytán a létszám betelik, csak az esetben szabadsággal lehet, ha a szolgálati idejüket 1906. október 1-je előtt keztek meg. Az 1905-ban sorozott katonák, akik igényt tarthatnak szabadsággalra, de akiknek tovább szolgálása kívánatos lenne, ha önként tovább szolgálnak egy évig, ezért három fegyvergyakorlatot számítanak nekik. A regrutákat az összes csapatokoz 1908. október 6-án kell behívni a tényleges szolgálatra. Az egyéves önkénteseket, valamint a haditengerészet regrutáit október 1-én hívják be.

— **Tejvizsgálat.** Dr. Sörös Miklós községi orvos f. hó 7-én a tejpiacra vizsgálatot tartott. Teljesen kifogástalan jó árut csak két helyen talált, míg a többi minőség tekintetben alig érte el az állapmértéket. Ennek dacára csak két helyen lehetett elkobozni az árut, ami mai gazdaszonyaink modern vegytani ismereteit dicséri.

— **Urak és hölgyek** kik korsrjegyek eladása által havi 200-500 korona könyű mellékjövedelemre szert akarnak tenni, forduljanak ajánlatkial a „Budapesti bank és váltóüzlet Fehér M. és Társa” Budapest Báthory utca 6. czéghéz.

— **Akit álmában támadnak meg.** Kása Pál gazdálkodót f. hó 1-én viradóra a nap tanyáján eszméletlen állapotban találták, valaki eddig még ismeretlen egyén álmában úgy fajba vágta hogy hosszú idő mulya tért magához. Kibalgatásakor nem tudott semiről felvilágosítást adni. Sérülése egyébként nem súlyos.

Szerkesztői üzenet.

Önkéntes tűzoltó helyben. Névtelen leveleket nem szoktunk figyelembe venni. Az önével szemben kivételt teszünk. Lapunk f. évi 20-ik számában megjelent közleményt azóta az „eredeti” helyen teljesen semmisnek nyilvánították s így nekünk, mint akik a téves értesülésen alapuló közleményt átvettük, kötelességünk sajnálatunk kifejezése mellett helyreigazítással szolgálni. Hogy ki bontotta meg az önkéntesek közötti régi jó viszonyt s milyenek az egyleti viszonyok erről b. névalírással ellátott közleményt tessék küldeni, akkor közzé tesszük, egyébként nem.

Halászlé-jog bérbeadás.

A Csongrád-szegedi-tisza halászléi társulat érdekeltségéhez tartozó s Csongrád északi határártól Szeged alsóhatáráig terjedő Tisza folyóban (kb. 4075 kat. hold) gyakorolható halászlé-jog 1909 évi január hó 1-től 1914 évi december hó 31-ig terjedő 6 évre nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Fenti terület 3 szakaszban — külön-külön adatik ki.

Az árverés f. évi augusztus hó 17-én délután 11 órakor Hódmezővásárhelyen a városi székhely tanácstermében fog megtartatni. Ajánlatok írásban is tehetőek, azok a szóbeli árverés után fognak felbontatni.

Az ajánlatokhoz 200 korona bánatpénz mellékelendő, ugyszintén a szóbeli árverezők ugyanennyi bánatpénzt tartoznak az árverés megkezdése előtt letenni.

Az ajánlatok közül a társulat választmánya szabadon választ.

A kitűzött határidőn túl érkező, valamint utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Közelebbi feltételek alulírottaknál betekinthetők.

Kelt Szentesen, 1908. aug. hó 2-én.
Novobánky,
t. igazgató.

Új könyvkötészet!!

Tisztelettel van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy Csongrádon, Magtárutca 5-ik szám alatt (Oláh-féle ház)

Diszmú

könyvkötészetet

nyitottam,

amelyet a mai kor követelményeinek megfelelőleg berendeztem. Több elsőrangú műintézetben nyert szakképzettségem folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy izléses és jó munkát jutányos árszámítás mellett készíthetek.

Üzletemben készülnek *diszkötések aranyozással és aranytetszővel, arcképrámk, ima- és emlékkönyvek, albumok, hivatalos, üzleti és iskolakönyvek stb.*, a legegyszerűbbtől a legdisezesebb kivitelig. Régi könyvek újjalakítását a lehető legolcsóbban elvállalom.

A t. közönség szives támogatását kérve vagyok szolgálatra kész, tisztelettel:

Löbl Mór

könyvkötő.

Magyarország legjobb söre a

„Kőbányai Dréher-sör”

Binét Sámuelnél kapható. Viszont elárusítóknak árkedvezmény

naponta friss töltésű, legjobb minőségű Korona és márciusi sör üvegekben és hordókban

„METEOR“-SZÁLLODA Budapest, VII., Erzsébet-körút 6. szám. Tulajdonos: Rendes Szidor.

120 kényelmesen berendezett szoba. Melegvízfűtés. Teljes 24 órai liftszolgálat. Vácuum Cléaner. Fürdők a házban. Szállodai automobil. Szalonok, társalgók. Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak. Feltétlen tisztaság. Fekvés a keleti és nyugoti pályaudvar között. A technika minden vívmányaival felszerelve. A város központján.

Szobák 4 koronától.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hatékony tisztítóerőjét
sajátságos előállításának és a leg-
jobb nyersanyagok leggondosabb
kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehéreméret!
Megtakarít fáradtságot és vesződséget
kíméli ennélfogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága 30.000 koronával
szavatoltatig.

Világra szóló magyar találmány.

(Szabadalmi igénye 6437. védjegye 17.523. sz. a. be-
lajstromozva).

A természettudomány legújabb vívmánya folytán a haj, szakáll, bajuszszálak magvát képező anyagok felfedezése alapján készítve. A „hajvédő Sámsonid“ a hajhullást megszünteti. A „Hajtermő és növesztő Sámsonid“ néhány heti használat után az utasítás betartása mellett a legöregebb egyén teljesen kopasz fején is a haj természetét előidézi, a ritka és rövid hajzatot pedig dús sűrűvé teszi és igen hosszúra megnöveszti. Ugyanaz a hatás a hajszál- és szakállra nézve is. Jó eredményéről a feltaláló kezeskedik. Ára a rendkívül becses hajmagvakat tartalmazó „Hajtermő és hajnövesztő Sámsonid“-nak, kenőcs vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A „Hajvédő Sámsonid“ ára 10 korona. Kapható postai úton kizárólag a feltalálónál és egyedül készítőnél: **Dr. Hollósy Istvánnál Budapest, VII., Hársfa-utca 36.**

Megrendelhető az összes helybeli és vidéki gyógyszerárakban.

Hogy ezen valóban csodálatos a haj természetét előidézi még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is, álljon itt a következő elismerő-levél:

Tekintetes dr. Hollósy István urnak, Budapest.

Ezelőtt harminc évvel, igen sűrű hajamat egy ásványvíz-fürdő kurájának hosszabb használatára folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Mult év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermőhöz. A „Hajtermő és növesztő Sámsonid“ használatára folytán ma már 43 centiméter hosszú gesztenyebarna és vastag hajfonatom van s remélem, hogy 78 éves korom dacára visszanyerem egy méternél hosszabb, dús hajamat.

Budapest, 1908. július 10.

Tisztelettel Öv. Klein Henrikné.

A fenti levélben foglalt tények valóságát és az alárás hitelességét mi aláírottak, kik a 78 éves s nálunk lakó unasszonyt évtizedek óta ismerjük, igazoljuk.
Budapest, 1908. július 12.

Öv. Reiznerné, Flesch Lipót,
Flesch Berta. Máv. tisztviselő.
(VII., Izabella-utca 23. sz. a.)

Szabó üzlet megnyitása

Tisztelettel értesitem Csongrád és vidéke t. közönségét, hogy itt Csongrádon az Iskola-utca 12 szám alatt

férfi és női szabóüzletet

rendeztem be, hol a legdivatosabb férfiruhát és női felöltőket mérték szerint a lehetőleg díszesen és csinosan kidolgozva jutányos áron készítek. Megjegyzem, hogy a divatos szabást a székes fővárosiparajziskolában tanultam, amelyről

jeles bizonyítványom tanuskodik. Bő tapasztalataimat azonban Magyarországon különböző nagyobb városokban szereztem és így ezen a téren a legkényesebb igényeknek is képes vagyok megfelelni. Amidőn ezen körülményt a t. közönség szives tudomására hozom, arra kérem, hogy jóakaratu bizalmával és rendelésével engem támogatni kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel:

Lekrinczki Rókus.

férfi és női szabó.

Igazán!

segít
nagyszerűen
utólérhetetlenül
rovar ir-
táson.

A tisztességes, becsületes kereskedő éberrel ügyel arra, hogy ha vevője utólérhetetlen hatásánál fogva közismert **Zacherlint** kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogátumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utáztatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által ovakodják, hogy pontosan ügyeljenek a Zacherlin névre.

BUZIASI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

Kitűnő hatásu vese és hólyagbajoknál
SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZÚ, VASMENTESITETT,
rendkívül üdítő asztali víz.
Üdit, gyógyít!
Orvosilag ajánlva.

Ivógyógmórára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence üdít hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Musclong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn.

Nyomatott a kiadótulajdonos: Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1908.